Verklaring ter Bescherming van Essentiële Vrijheden van de Mens

Onze essentiële vrijheden, de rechten die als minimum waarborg gelden voor een menswaardig bestaan, staan ernstig onder druk en worden op disproportionele wijze ingeperkt. Wij juristen ontkennen niet dat het inperken van grondrechten een legitiem doel kan dienen, maar de duur en de aard wegen zwaar op de bevolking. Zeker wanneer er minder verregaande maatregelen kunnen worden getroffen waarmee hetzelfde doel kan worden bewerkstelligd, is een inperking moreel en juridisch verwerpelijk.

De mensheid staat voor een grote uitdaging: grondrechten zijn wijdverbreid geïmplementeerd in wetgevingen en verdragen, en tegelijkertijd worden we geconfronteerd met maatregelen die een pandemie moeten bestrijden. Om te voorkomen dat wij zowel onze vrijheden als ons moreel kompas verliezen, doen wij juristen een dringend beroep aan eenieder; aan politici, artsen, politie en aan de burger:

Behoud uw moreel kompas. Ondanks dat de zwaarte van de maatregelen op u drukken. Ondanks dat er een uitputtingsslag plaatsvindt op uw grondrechten. Laat dit geen polarisatie in de samenleving teweeg brengen.

In een gezonde rechtsstaat luistert men naar elkaars standpunten en argumenten. In diezelfde rechtsstaat geldt minimale waarborging voor diegenen die zich niet kunnen vinden in wat een meerderheid vindt, zonder uitgesloten te worden door de samenleving. Daarvoor dienen onze grondrechten.

Het recht op demonstratie en het voeren van een krachtige oppositie is juist datgene dat een land een vrij land maakt. Wij juristen achten dan ook dat demonstraties altijd op een vreedzame wijze moeten worden gefaciliteerd. Eenieder heeft recht om gebruik te maken van deze mogelijkheid. Het is immers de laatste verdedigingslinie waar men naar kan reiken. Het met geweld uiteenslaan van demonstraties is dan ook moreel verwerpelijk.

Evenals het monddood maken van de oppositie in het parlement en daarbuiten, en het wegzetten van mensen omdat zij anders denken. Om de kloof in de samenleving te dichten, pleiten wij juristen voor een maatschappelijk debat. Een debat waarin ieders mening op respectvolle wijze wordt benaderd en waarbij niemand wordt uitgesloten.

Indien ons dat niet lukt, loert er vanuit historisch perspectief gevaar. Onbegrip zal zegevieren en de maatschappelijke kloof zal groeien. Het is daarom belangrijk dat we op een respectvolle wijze het debat gaan voeren, zeker nu we vanwege een beperking in bewegingsvrijheid minder snel in contact komen met andersdenkenden. Wanneer er geen ruimte meer is voor andere standpunten en wij de essentiële vrijheden van anderen niet respecteren, dienen wij onszelf vanuit moreel perspectief te plaatsen op een historische ladder om te zien waar wij ons bevinden.

Wij verwerpen de uitsluiting van mensen die, om wat voor reden dan ook, geen inmenging van overheidswege wensen in hun persoonlijke levenssfeer. De onaantastbaarheid van het lichaam is het hoogste goed van de mens.

Wij dienen de rechten van onze kinderen te beschermen zodat zij zich tot een weldenkend en autonoom mens kunnen ontplooien.

Laten we beseffen dat grondrechten er in beginsel zijn om onze essentiële vrijheden te kunnen uitoefenen zonder daar verantwoording voor af te leggen. Dat is de kern van het mens zijn.

Dit brengt ons juristen tot de volgende uitgangspunten; punten welke de basis zouden moeten zijn voor een maatschappelijk debat en die een ijkpunt zijn voor de herziening van de Grondwet waarin onze essentiële vrijheden centraal staan:

- 1 - Onaantastbaarheid van het lichaam is het hoogste goed van de mens. Dit mag slechts bij ernstige strafbare feiten worden ingeperkt.
- 2 - Het inperken van grondrechten mag slechts kortdurend zijn en enkel met het oogmerk om de meest humane uitweg te zoeken.
- 3 - Er dient een constitutioneel hof te worden ingesteld om ongrondwettelijke wetten en besluiten vanuit juridisch en moreel perspectief aan te vechten.
- 4 - Wat juridisch juist is, kan moreel en vanuit historisch perspectief verwerpelijk zijn. Dit beginsel dient men te allen tijde in acht te nemen.
- 5 - Het inperken van mensenrechten en grondrechten zonder dat dit een legitiem doel dient en waar minder verregaande alternatieven mogelijk zijn is een misdaad tegen de menselijkheid.

Laten wij met en dankzij deze uitgangspunten ons morele kompas bewaken, beschermen en terugvinden.

Wij juristen zijn de medehoeders van de rechtsstaat en beloven plechtig dat we alles wat binnen onze macht ligt op een morele en vreedzame wijze in het werk zullen stellen om uw mensenrechten te verdedigen tot het bittere einde.

© 2021 De Vrijheidsjurist

Deze verklaring mag vrijelijk, in gehele en ongewijzigde vorm, verspreid worden.